



MAGYAR GYÁRIPAR

A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének lapja

LXIV. ÉVFOLYAM, 2024. 5. SZÁM



A mesterséges intelligencia felforgatja a munkaerőpiacot

11. oldal

**Három új alelnök
az MGYOSZ-ban**

3. oldal

**Nagyot esett a 100 legnagyobb
vállalat piaci tőkeértéke**

8. oldal

**Megnőhet a visszaélések
száma a globális lassulás miatt**

10. oldal

TARTALOM

FÓKUSZBAN

A három új alelnök aktív, rugalmas, dolgozó elnökségre készül.....3

AKTUÁLIS

Nemzetközi felmérések: enyhült a közel-keleti válság eszkalációjának kockázata, a vártnál nagyobb lehet a gazdasági növekedés 7
Nagyot esett a 100 legnagyobb vállalat piaci tőkeértéke.....8

NAPIRENDEN

Magyarországon is megnőhet a vállalati visszaélések száma a globális gazdasági lassulás miatt 10
Felforgatja a munkaerőpiacot a mesterséges intelligencia 11
IVSZ: még nem használják elegen a felhőtechnológiát Magyarországon....12

EURÓPAI UNIÓ

Ideiglenes bizottsági megállapítás: Kínában tisztességtelen támogatásban részesülnek az elektromos járművek értékláncai.....13
Az EU elfogadta a természet helyreállításáról szóló jogszabályt 14
Európai Számvevőszék: az EU-nak meg kell szilárdítania a földgáz megfizethetőségi keretét 16
Európai felmérés: az európaiak pozitívan viszonyulnak az elektromos autókhoz 16

KÖNYVJELZŐ

Taktikák és stratégiák a kiberhadviselésben...17
A tökéletesség csapdája 18

A MAGYAR GYÁRIPAR az MGYOSZ hivatalos havilapja

Kiadja a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége

Szerkesztőség:

1054 Budapest, Széchenyi rakpart 3.

Telefon: 06 (1) 474-2041

E-mail: mgyosz@mgyosz.hu

Internet: www.mgyosz.hu

Layout és képszerkesztés: Csávás Viktória

Címlapkép: istock.com

Hirdetésfelvétel: klajko@mgyosz.hu

Telefon: 06 (1) 474-2041

ISSN: 1219-6193



„A világgazdaság lassulása olyan pénzügyi nyomást helyez a vezetőkre és a munkatársakra is, ami miatt könnyebben követnek el szabálysértést”

Hektikus világ, vegyes kilátásokkal

Nem várt következményei is lehetnek a gazdasági válságnak, vagy a lassuló növekedésnek. Az közismert, hogy ez érinti a munkaerőpiacot, a cégek bevételének visszaesése pedig a fejlesztésekre, a bérekre is hatással lehet. Ám arról kevesebb szó esik – de most ezt egy nemzetközi felmérés kimutatta –, hogy lassuló gazdaságban megnő a korrupció veszélye is. Így kimutatva már logikusnak is tűnik ez az első hallásra meglepő következmény: a világgazdaság lassulása olyan pénzügyi nyomást helyez a vezetőkre és a munkatársakra is, ami miatt az etikus működés melletti törekvések ellenére is könnyebben követnek el szabálysértést – mutat rá az EY 53 országban, köztük Magyarországon összesen 5464 munkavállaló és igazgatósági tag bevonásával készült nemzetközi kutatása. A tulajdonosok ugyanis azt nehezen tudják elfogadni, hogy ilyenkor a profit is csökkenhet... (10. oldal)

A profitot közvetlenül nem feltétlenül érinti, ám hosszú távon mégis figyelemre méltó lehet az az elemzés is, amely a világ 100 legnagyobb vállalatának tőkeértékét vette számba. A PwC tanulmánya rámutat, hogy a világ 100 legnagyobb vállalatának piaci kapitalizációja 2023-ban 11%-kal – közel 3,8 ezer milliárd dollárnak megfelelő összeggel – csökkent 2022 azonos időszakához képest, amely a 2009-es globális pénzügyi válság óta a legnagyobb visszaesés (-39%). Magyarországon a fiskális politika folyamatos szigorítása, a magas infláció, valamint az Egyesült Államok és az európai bankszektor körüli bizonytalanság hatása szerepelt, amely súlyosan érintette a részvénytőkepiacokat. (8. oldal)

Mindezek mellett kifejezetten reménykeltő az Oxford Economics felmérése, mely szerint mérséklődtek az aggályok a közel-keleti konfliktus eszkalációjával kapcsolatban. A vizsgálat szerint a két hónappal ezelőtti felmérésben kimutatott 65 százalékról 27 százalékra csökkent azoknak az üzleti vállalkozásoknak az aránya, amelyek szerint a közel-keleti konfliktus – mindenekelőtt a Gázai övezetet uraló Hamasz iszlamista terrorszervezet és Izrael háborúja – igen jelentős kockázatot jelent a világgazdaságra a következő két évben. Ez pedig azt is jelentheti, hogy az üzleti vállalkozások a korábbiánál kedvezőbben ítélik meg a világgazdasági kilátásokat... (7. oldal)

Tehát hektikus világban élünk. Kiszámíthatatlan a jövő. Vannak biztató jelek... És vannak aggodalomra okot adó fejlemények is. Ilyen megváltozott külgazdasági környezetben kezdett dolgozni az MGYOSZ új vezetősége. Az új elnök az Magyar Gyáripar májusi számában már kifejtette: „proaktívabb, jó értelemben nyomulósabb, dinamikusabb szervezet lesz” a szövetség. A mostani számunkban pedig a három új alelnök – sok régi alelnök tovább dolgozik az új elnökségben is – fejt ki, szerintük milyen teendők várnak a legnagyobb munkaadói szervezetre. Horváth Miklós egy jó iparpolitika kedvező hatásáról beszél – s ennek kialakításában van dolga a sok vállalati tapasztalattal rendelkező MGYOSZ-nak. (3. oldal) Rév András szakítana a sztereotípiákkal, mely szerint egy 250 főt foglalkoztató cég már nagyvállalat, ezért sok támogatásból kiesik, függetlenül attól, hogy milyen hasznot hajtana az a segítség. (4. oldal) Tibor Dávid pedig a fókuszált munka fontosságára hívta fel a figyelmet, amely lényeglátó, s emellett nyíltan kommunikál. (6. oldal)

A munka elkezdődött. Négy év alatt sok mindent lehet elvégezni.

A három új alelnök aktív, rugalmas, dolgozó elnökségre készül

Három új alelnököt is választott az MGYOSZ május 15-én tartott közgyűlése. Kettő közülük – Horváth Miklós és Tibor Dávid – már az előző ciklusban is aktív tagja volt az elnökségnek, Rév András viszont most kapcsolódik be a legnagyobb munkaadói szervezet munkájába. Nemcsak vállalatvezetői tapasztalatot hoz magával, de több szakmai szervezet vezetői tapasztalatát is. Őket kérdeztük egy „gyors” interjúban arról, milyen MGYOSZ-t szeretnének a jövőben.

Horváth Miklós: A helyes iparpolitika nemcsak több munkahelyet teremt, de több adót is generál

Sok év óta dolgozik az MGYOSZ elnökségében, mostantól alelnökként is. Mit jelent ez a pozícióváltás az Ön számára?

Horváth Miklós: A szervezeten belül semmit, ugyanúgy – vagy akár nagyobb energiával folytatom a munkámat. Külsőleg persze, jobban mutat a névjegyem, és előfordulhat, hogy ez a kapcsolatépítésben haékonyaságnövelő tényező lehet.

Idáig a Magyar Külgazdasági Szövetség elnökeként leginkább külgazdasági témákkal foglalkozott. Továbbra is ez marad a „kedvenc” területe, vagy alelnökként másra is fókuszál a gazdaságban?

Horváth Miklós: Igen továbbra is a határon átnyúló ügyek érdekelnek, és azokat

igyekszem lefedni. Persze, az elnökségen belül látok olyan programokat, amelyek ugyan a magyar gazdasággal foglalkoznak, de kötődnek a külföldi piacokhoz/befektetőkhez is. Ezek munkájában is részt veszek. Ilyen például az Integrált Gazdaság programja, ami a magyarországi külföldi befektetők beágyazódottságát erősíteni, és a magyar beszállítók lehetőségeinek szélesítéséről is szól.

A Szövetség legutóbbi közgyűlésén új elnököt is választott, Lakatos Péter személyében. Ha másért nem, mert csak ezért is változni fog a szervezet munkastílusa, fókusza. Ön milyennek szeretné látni az új elnökséget, s ezzel milyen irányba fejlődjön tovább az MGYOSZ?

Horváth Miklós: Én egy dolgozó elnökséget várok és már látok is. Az MGYOSZ – képletesen szólva – több termékes lesz, ami azt jelenti hogy több kiemelt programmal foglalkozik majd a jövőben. Ezeket folyamatosan kezeljük, elemezzük, kezdeményezünk, ha kell. Ez dolgozó elnökséget kíván.

A gazdaságban fontos lenne a stabil, kiszámítható környezet, hogy jól be látható legyen a jövő, az elérhető célok. A világgazdaság azonban most meglehetősen változékony, több választás miatt is – USA, Franciaország, vagy éppen az Európai Unió – bizonytalan a jövő. Milyen szerepe van egy ilyen átalakuló világban egy munkaadói szervezetnek?

Horváth Miklós: Nem szeretem a munka-

adói jelzöt. Mi a magán gazdaság szereplőit képviseljük, ez nem csak munkaadói pozíció. Ide tartozik például a hazai gazdaságpolitika, ami valamilyen szinten épít a magánvállalkozások szerepére, súlyára. Ez nem szűkíthető csak az adók befizetésére. Az iparpolitika fontosabb, mivel a helyes iparpolitika nemcsak több munkahelyet teremt, de így több adót is generál. Ennek meghatározásában, aktualizálásában, fejlesztésében szerepet lehet az MGYOSZ-nak is.

Ha 4 év múlva beszámol arról, hogyan dolgoztak, mit szeretne felsorolni, milyen elért eredményt szeretne látni?

Horváth Miklós: Több sikeres – külföldön is ismert – magyar közép vállalatot szeretnék látni. Persze, ezek a cégek az MGYOSZ tagjai is lesznek.



Horváth Miklós: Továbbra is a határon átnyúló ügyek érdekelnek, azokat igyekszem lefedni.

Rév András: Nem kell megijedni attól, hogy bizonyos szakmai ügyeket eltérően látunk, ha egyébként a cél közös

Őn több társadalmi szervezetnek irányítója, vagy vezető beosztású tagja – pl. Országos Kereskedelmi Szövetség, MKIK –, tehát nagy tapasztalattal rendelkezik e téren, így bizonyára az MGYOSZ alelnökeként lesznek olyan javaslatai, melyek megújítják az itteni munkát is. Ön szerint mitől lehet jó, hasznos egy nagy munkaadói szervezet, ahol a gazdaság minden területéről vannak tagok, tehát adott esetben érdekütközések is lehetnek?

Rév András: Az Országos Kereskedelmi Szövetség (OKSZ) – ahol társelnök vagyok – javaslatára kerültem erre a posztra. S mivel saját cégem is tag, egyszerre hozom a kereskedelmi és a termelői gyakorlatot. Érdekütközéstől nem tartok, mert e szervezetben leginkább közép- és nagyvállalatok a tagok, illetve a szakmai szövetségek, tehát sokkal több az azonos érdek, mint az eltérő. Ha mégis ez utóbbi lenne a meghatározó, akkor a szakmai érdekvépviselet feladata, hogy az érdekeket koordinálja, s ha lehet, közös nevezőre hozza. Ha ez nem sikerül, akkor sincs

gond. Mi, az OKSZ-ben azt a gyakorlatot alakítottuk ki, hogy a többség döntött valamilyen kérdésben, de megjelöltük a kisebbségi álláspontot is. Ott sokkal heterogénabb a tagság, a nagy kereskedelmi láncok mellett ott vannak a kisebbek is, vagy a magyar tulajdonú egységek mellett a külföldiek is. Nem kell megijedni attól, hogy bizonyos szakmai ügyeket eltérően látunk, ha egyébként a cél közös. Az MGYOSZ esetében ez az itteni tagszervezetek, vállalatok – vagyis a munkaadók, tulajdonosok – hatékony, versenyképes működésének segítése.

Egy magyar nagyvállalat – Rév Group Holding Zrt. – tulajdonos-elnökeként milyen vállalati tapasztalat hasznosítását tartja fontosnak egy munkaadói szervezet munkájában?

Rév András: Minden vállalat életében felmerül egyszer a generációváltás kérdése. Vagy éppen az, miként lehetne a jelenleginél hatékonyabban működni, hogyan lehet külföldre is terjeszkedni, milyen központi – hazai vagy külföldi

– támogatások szerezhetők a fejlesztésekhez, a terjeszkedéshez. Ezek nálunk fontos szakmai kérdések, de biztos vagyok benne, hogy sok magyar vállalkozás is foglalkozik ezekkel a témákkal. Ha pedig a tagságot ez érdekli, érinti, akkor az MGYOSZ-nak ebben segítenie kell.

A Szövetség legutóbbi közgyűlésén új elnököt is választott, Lakatos Péter személyében. Ha másért nem, már csak ezért is változni fog a szervezet munkastílusa, fókusza. Ön milyennek szeretné látni az új elnökséget, milyen irányba fejlődjön tovább az MGYOSZ?

Rév András: Én az elmúlt időszakban nem vettem részt aktívan az MGYOSZ munkájában, így bizonyára minden területét nem is ismerem, tehát csak óvatosan merek fogalmazni. Fontos, hogy egy szervezet rugalmas, dinamikus, naprakész legyen, az aktuális ügyekre gyorsan reagáljon. Tudom, hogy az új elnök is megfogalmazta, hogy fontos a fiatalítás is. Ezzel egyetértek, bár tudom, a korszerű, rugalmas gondolkodás nem feltétlenül kor kér-

dése, de az tény, fiataloknál ez természetesebb. Az MGYOSZ elnökségében nagy tapasztalatú cégvezetők ülnek, tehát adódik a feladat, az ő tapasztalataikat célszerű lenne átadni, megosztani az utánunk jövő generációval. Én a többi szakmai szervezetben alapvetően nemzetközi ügyekkel foglalkozom, ebben tudok segíteni az MGYOSZ-ban is. Például Budapesten tartja közgyűlését a BusinessEurope, melynek az MGYOSZ is tagja s az esemény itteni szervezője, én is meghívót kaptam a budapesti rendezvényre. Tudom, hogy Lakatos Péternek határozott elképzelése van arról, miként lehet dinamizálni e szervezetet, egyetértek vele, hogy a magyar piacon dolgozó külföldi tulajdonú vállalatokat is szeretné jobban bevonni a munkába, és elősegíteni, hogy jobban integrálódjanak a magyar gazdaságba. Ez nekik is, és a magyar gazdaságnak is hasznos lenne



Rév András,
A külföldi tulajdonú vállalatok le-
gyenek szer-
ves részei
a magyar
gazdaság-
nak, integ-
rálódjanak,
tudásukkal
gyarapítsák
a magyar
tulajdonú
cégeket is.

A gazdaságban fontos a stabil, kiszámítható környezet, hogy jól belátható legyen a jövő, az elérhető célok. A világgazdaság azonban most meglehetősen változékony, több választás miatt is – USA, Franciaország, vagy éppen az Európai Unió- bizonytalan a jövő. Milyen szerepe van egy ilyen átalakuló világban egy munkaadói szervezetnek?

Rév András: Fontos, hogy ilyen helyzetben a kis- és középvállalatok több kormányzati támogatást kapjanak, ne csak szavak szintjén, meg programokkal, hanem a valóságban is. Erre van törekvés, de kevés az eredmény. A hivatalos besorolás szerint egy 250 fős vállalat már nagy cégnek számít, valójában e szervezeti növekedéssel nem lesz egy cég ténylegesen nagyvállalat. Tehát

célszerű lenne, ha a kormányzati, vagy EU-s támogatások sem szűkülnének azzal, ha egy cég statisztikailag, azaz a létszám szerint nagynak minősül. Egy nagy munkaadói szervezetnek van, lesz ebben a folyamatban szerepe. Szakítsunk a sztereotípiákkal, minden olyan cég érdemes a támogatásra, mely fejlődni akar, versenyképességet javít, mert az hasznos lesz a magyar gazdaságnak is.

Ha 4 év múlva beszámol arról, hogyan dolgoztak, mit szeretne felsorolni, milyen elért eredményt szeretne látni?

Rév András: Valósuljon meg az új elnök koncepciója, azaz a külföldi tulajdonú vállalatok legyenek szerves részei a magyar gazdaságnak, integrálódja-

nak, tudásukkal gyarapítsák a magyar tulajdonú cégeket is. Lényeges az együttműködés, hogy a külföldi tulajdonú cégek jobban támaszkodjanak magyar beszállítókra is. És ami még lényeges: bár az MGYOSZ-nak vannak vidéki szervezetei is, én ezt a területet erősebben fejleszteném. Nem minden megyében, de fontos lenne, hogy régióként legyen egy aktív MGYOSZ egység, mely a környékbeli vállalatok szakmai képviselését ellátná. A szövetségnek több olyan vállalati tagja van – például mi is ilyenek vagyunk –, akik rendelkeznek vidéki vállalatokkal, tehát tudunk segíteni egy erős régiós hálózat kiépítésében. Remélem, négy év múlva már ennek létezéséről is be tudok számolni.

Tibor Dávid: Törekednünk kell arra, hogy a munkánkat a fókuszáltság, és a lényeglátó, nyílt kommunikáció jellemezze

Egy ciklusban már dolgozott az MGYOSZ elnökségében, idáig tagként, mostantól alelnökként. Mit jelent ez a pozícióváltás az Ön számára?

Tibor Dávid: Fontos küldetésemnek tartom, hogy vállalatvezetőként társadalmi szerepet is vállaljak az iparág és a gyártói-munkaadói közösség fej-

lesztésének és érdekképviselésének erősítése érdekében. A magyar gyártóvállalatok versenyképességének helyzete az egész nemzetgazdaság

FÓKUSZBAN

jövedelemteremtő képességére kihat, az érdekképviseleti szervezeti munkának nagy jelentősége van, ezért örömmel vállaltam ezt a szép kihívást jelentő feladatkört.

Egy magyar középvállalat – Masterplast – tulajdonos-elnökeként milyen vállalati tapasztalat hasznosítást tartja fontosnak egy munkaadói szervezet munkájában?

Tibor Dávid: A Masterplast egy agilis-fejldő szervezet, aminek talán a legnagyobb erénye a gyorsan változó környezethez való gyors alkalmazkodóképesség. A vállalati kultúránk fő jellemzője a rugalmasság, a modern kor kihívásainak való megfelelés, az aktív, gyakorlati válaszkérés a versenyképesség fokozása érdekében. Azt gondolom, hogy ez a friss szemlélet értékteremtő hatással lehet a munkaadói szervezet munkájára is.

A Szövetség legutóbbi közgyűlésén új elnököt is választott, Lakatos Péter személyében. Ha másért nem, mert már csak ezért is változni fog a szervezet munkastílusa, fókusza. Ön milyennek szeretné látni az új elnökséget, s ezzel milyen irányba fejlődjön tovább az MGYOSZ?

Tibor Dávid: Véleményem szerint az elnökségben törekednünk kell arra, hogy a munkánkat a fókuszáltság, és a lényeglátó, nyílt kommunikáció jellemezze, a kihívásokat a maguk valójában kell tárgyalni és konstruktív módon megvitatni. Ez az attitűd – melyet Lakatos Péter is képvisel – képessé teszi majd a szervezetet, hogy hiteles véleményformáló hangja legyen a hazai gazdasági életnek és hosszabb távon növelni tudja a szövetség érdekérvényesítő képességét.

A gazdaságban fontos a stabil, kiszámítható környezet, hogy jól belátható legyen a jövő, az elérhető célok. A világgazdaság azonban most meglehetősen változékony, több választás miatt is – USA, Franciaország, vagy éppen az Európai Unió – bizonytalan a jövő. Milyen szerepe van egy ilyen átalakuló világban egy munkaadói szervezetnek?

Tibor Dávid: A versenyszférában működő vállalatok közvetlen piaci infor-



Tibor Dávid,
Az elnökségben törekednünk kell arra, hogy a munkánkat a fókuszáltság, és a lényeglátó, nyílt kommunikáció jellemezze, a kihívásokat a maguk valójában kell tárgyalni és konstruktív módon megvitatni.

mációk birtokában vannak, mi a mindennapok valóságában éljük meg a világ változásának következményeit. Ez egy olyan adottság, ami a vállalati oldaltól egy hatalmas adat és tapasztalati vagyon birtokosává tette. Eközben a gazdasági környezetet befolyásoló döntéseket ma már sokkal gyakrabban és gyorsabban kell meghoznia a kormánzatnak. Ehhez nyújthat stabil-hiteles támpontokat a munkaadói oldal közvetlen piaci kapcsolata, aminek a felhasználása és figyelembevétele nagyobb arányban segítheti elő a jó döntések meghozatalát. A szerepünk tehát egyértelműen az, hogy támogassuk a kormányzati döntéshozatali folyamatokat és a szövetség

hangját hallatva proaktívan tegyünk az asztalra fontos új témákat is.

Ha 4 év múlva beszámol arról, hogyan dolgoztak, mit szeretne felsorolni, milyen elért eredményt szeretne látni?

Tibor Dávid: Azt szeretném, ha a munkánk eredménye a magyar vállalatok versenyképességének javulásában lenne tetten érhető, a vállalatok jövedelemtermelő képessége növekedne, és a munkaadók válságálló képessége fokozódna. Ehhez fontos eszközöket nyújt a vállalatok számára a digitalizáció, az ESG-szemlélet aktív művelése, a zöld átállás, tehát a technológiai és kulturális fejlődésre is elerendő célként tekintek.

Nemzetközi felmérések: enyhült a közel-keleti válság eszkálációjának kockázata, a vártnál nagyobb lehet a gazdasági növekedés

A globális vállalati szektor szereplői szerint számottevően enyhült a közel-keleti válság eskálációjának kockázata – derül ki az Oxford Economics friss globális befektetői felméréséből. A nagy nemzetközi hitelminősítő, a Fitch Ratings szerint a korábban vártnál erőteljesebb világgazdasági növekedés várható az idén.

Oxford Economics: mérséklődő aggályok a közel-keleti konfliktussal kapcsolatban

OXFORD ECONOMICS: MÉRSÉKLŐDŐ AGGÁLYOK A KÖZEL-KELETI KONFLIKTUSSAL KAPCSOLATBAN

Az egyik legtekintélyesebb londoni pénzügyi-gazdasági elemzőház, az Oxford Economics friss globális befektetői felmérésében 80 nagyvállalat várakozásait vizsgálta. A felmérésbe bevont cégek együtt hatmillió alkalmazottat foglalkoztatnak, összesített éves forgalmuk hozzávetőleg kétezer milliárd dollár.

A vizsgálat szerint a két hónappal ezelőtti előző felmérésben kimutatott 65 százalékról 27 százalékra csökkent azoknak az üzleti vállalkozásoknak az aránya, amelyek szerint a közel-keleti konfliktus – mindenekelőtt a Gázai övezetet uraló Hamász iszlamista terrrorszervezet és Izrael háborúja – igen jelentős kockázatot jelent a világgazdaságra a következő két évben.

A közel-keleti eskálációval kapcsolatos aggályok enyhülésével párhuzamosan nőtt azoknak az üzleti vállalkozásoknak az aránya, amelyek a korábbinál kedvezőbben ítélik meg a világgaz-

dasági kilátásokat, és ezeknek a vállalatoknak az aránya immár meghaladja azokat, amelyek szerint romlottak a globális kilátások.

Az Oxford Economics felmérésébe bevont cégek és befektetési intézmények 40 százaléka számolt be arról, hogy valamelyest derülátóbbá vált az előző felmérés óta; a válaszadók alig több mint 20 százaléka nyilatkozott úgy, hogy valamivel gyengébbnek látja a következő két év kilátásait, mint két hónapja. Az előző vizsgálatban éppen fordított volt a két tábor aránya.

A felmérésbe bevont vállalatok 2024-re szóló globális növekedési prognózisainak középértéke jelenleg 2,5 százalék, 0,2 százalékkal magasabb, mint az áprilisban elvégzett előző vizsgálat idején. A válaszadók legnagyobb csoportja – hozzávetőleg 50 százaléuk – 2-3 százalék közötti világgazdasági növekedésre számít az idén. Nullához közelít ugyanakkor azoknak az üzleti vállalkozásoknak az aránya, amelyek globális szintű ideai recessziótól tartanak – idézi az MTI a felmérést.



AZ OXFORD ECONOMICS GLOBÁLIS FELMÉRÉSE

Az Oxford Economics friss globális befektetői felmérésében 80 nagyvállalat várakozásait vizsgálta. A felmérésbe bevont cégek együtt hatmillió alkalmazottat foglalkoztatnak, összesített éves forgalmuk hozzávetőleg kétezer milliárd dollár.



FITCH RATINGS: JÖVŐRE KISEBB NÖVEKEDÉS

A hitelminősítő 2025-ben az ideinél valamivel lassabb, 2,4 százalékos világgazdasági növekedéssel számol, mindenekelőtt azért, mert várakozása szerint az amerikai gazdaság növekedése 1,5 százalékra, a kínai hazai össztermék bővülésének üteme 4,5 százalékra csökken.

FITCH RATINGS: A KORÁBBAN VÁRTNÁL ERŐTELEJEBB VILÁGGAZDASÁGI NÖVEKEDÉS JÖHET AZ IDÉN

A nemzetközi hitelminősítő Londonban bemutatott új negyedéves világgazdasági prognózisa szerint 2024 egészében a globális hazai össztermék (GDP) 2,6 százalékos növekedésére lehet számítani. A Fitch márciusban kiadott előző előrejelzésében 2,4 százalékos átlagos világgazdasági reálnövekedés szerepelt az idei évre.

Az új negyedéves világjelentésben a cég igen jelentősen, az eddigi 0,2 százalékról 0,8 százalékra javította az euróövezeti gazdaság idei növekedésére szóló becslését. A friss prognózis a korábban várt 4,5 százalék helyett 4,8 százalékos GDP-bővülést valószínűsít 2024-re a kínai gazdaságban. A feltörekvő piacok Kína nélkül számolt idei növekedése a Fitch Ratings szerint eléri a 3,7 százalékot; ez 0,5 százalékponttal gyorsabb a cég eddigi előrejelzésében szereplő ütemnél.

A hitelminősítő 2025-ben az ideinél valamivel lassabb, 2,4 százalékos világgazdasági növekedéssel számol, mindenekelőtt azért, mert várakozása szerint az amerikai gazdaság növekedése 1,5 százalékra, a kínai hazai össztermék bővülésének üteme 4,5 százalékra csökken.

A kínai lassulás fő okai között lesz a Fitch londoni elemzői szerint az exportlendület és a kormányzati kiadások növekedési ütemének egyidejű lanygulása. Kínában emellett az ingatlanpiac összeomlása is terheli a hazai keresle-

tet, és ebben a környezetben széleskörű deflációs nyomás érvényesül – ismerteti az MTI a Fitch globális tanulmányát.

A Fitch Ratings megfogalmazása szerint az amerikai gazdaság jövőre várt lassulásában a tavalyi „túlméretes költségvetési impulzus elenyészése” lesz az egyik fő tényező. A hitelminősítő új előrejelzése ugyanakkor az euróövezetben 1,5 százalékra gyorsuló GDP-növekedést valószínűsít 2025 egészére. A cég szerint az európai kilábalás kilátásait mindenekelőtt az javítja, hogy múlnak a cserearány- és az energiasokk hatásai, ennek nyomán élénkülésnek indulnak a német gazdaság energaintenzív szektorai, és mindez emeli a reálbéreket.

A Fitch Ratings várakozása szerint a globális pénzügypolitikai ciklus új szakaszba lép, amelyre a kamatok lassú csökkenése lesz jellemző. A cég szerint ugyanakkor jegybanki ráták a kamatcsökkentések után is még olyan szinten lesznek, amely korlátozza a keresletet. A hitelminősítő az euróövezeti jegybank (EKB) részéről az idén két további kamatcsökkentést vár, és azt valószínűsíti, hogy az amerikai jegybank szerepét betöltő Federal Reserve szeptemberben és decemberben hajt végre kamatcsökkentéseket.

A Fitch hangsúlyozza: ez az általa korábban vártnál később kezdődő enyhítési ciklust jelentene a Fed részéről, és ennek oka az, hogy az amerikai dezinflációs lendület az idei első négy hónapban megtorpant-idézi az MTI a prognózist.

Nagyot esett a 100 legnagyobb vállalat piaci tőkeértéke

A világ 100 legnagyobb vállalatának piaci tőkeértéke 11%-kal csökkent a tavalyi év azonos időszakához képest, ami 2009 óta a legjelentősebb visszaesés. Ebben a helyzetben még Európa teljesített a legjobban: egyedüli régióként sikerült növelnie piaci kapitalizációját a kihívásokkal teli globális makrogazdasági környezet ellenére. Az első öt vállalat – az Apple, a Microsoft, a Saudi Aramco, az Alphabet és az Amazon – sorrendje változatlan maradt – derül ki a PwC legfrissebb globális elemzéséből.

A PwC idén is elkészítette Global Top 100 companies elemzését, amely a piaci tőkeértékük alapján rangsorolja a vállalatokat. Az eredményekből kiderül, hogy a világ 100 legnagyobb vállalatának piaci kapitalizációja 2023-ban 11%-kal – közel 3,8 ezer milliárd dollárnak megfelelő

összeggel – csökkent 2022 azonos időszakához képest, amely a 2009-es globális pénzügyi válság óta a legnagyobb visszaesés (-39%).

A fiskális politika folyamatos szigorítása, a magas infláció, valamint az Egyesült Államok és az európai bankszektor körüli bizonytalanság

okozta kihívásokkal teli makrogazdasági környezet világszerte súlyosan érintette a részvénytársaságokat. A globális 100-as toplista legjelentősebb szereplője, az Egyesült Államok tapasztalta a legnagyobb visszaesést, ugyanakkor részarányát tekintve megőrizte első helyét a listán, megelőzve Szaúd-Arábiát és Kínát. Európa minden régiójánál jobban teljesített: a 2022-es 10%-ról 13%-ra növelte részvételét 2023-ban a globális 100-as toplistán, és ezzel a regionális lista második helyére lépett előre.

EURÓPA JOBBAN TELJESÍT, DE AZ USA MEGŐRIZTE DOMINÁNS RÉSZARÁNYÁT

Az amerikai vállalatok, – melyek az összesítésben szereplő cégek 70%-át teszik ki – megőrizték domináns részarányukat a globális 100-as toplistán annak ellenére, hogy 12%-os (év/év), azaz 3 ezer milliárd dollárnak megfelelő csökkenést szenvedtek el. Európa volt az egyetlen régió, amely növekedett – 9,5%-kal –, míg Kína és régiói 7,3%-kal, a világ többi része pedig 26,3%-kal esett vissza a 2022-es év azonos időszakához képest.

A globális 100-as toplistán szereplő területek közül csak kevésnek sikerült növelnie a piaci kapitalizációját az év során. Az egyedüli olyan területek, amelyek növekedést könyvelhettek el, Európában voltak, ami az új belépők és a hasonló piaci kapitalizációnövekedés együttes hatásának köszönhető. Az egyes országok szintjén Franciaország 2023-ban a negyedik helyen (980 milliárd dollár) lépett be az első ötbe, felváltva Svájcot (765 milliárd dollár), és megelőzve az ötödik helyen álló Egyesült Királyságot (852 milliárd dollár). Az országok közötti rangsorban a kétszámjegyű csökkenés ellenére az USA (-12%), Szaúd-Arábia (-18%) és Kína (-11%) megőrizte pozícióját az első három helyen – ezek az egyedüli olyan országok, amelyek együttes piaci tőkeértéke meghaladta az ezer milliárd dollárt.

A KULCSFONTOSSÁGÚ ÁGAZATOK VISSZAESTEK

Az összes kulcsfontosságú iparág piaci kapitalizációja csökkent, élen a fogyasztói szektor

azon szegmensével, amibe a nem alapvető szükségleti cikkek tartoznak (-23%). A kommunikációs szolgáltatások (-18%), a pénzügyi szektor (-11%) és az energiaipar (-10%) szintén a visszaesők között szerepel. A piaci kapitalizáció teljes csökkenésének több mint felét (56%) a pénzügyi és a fogyasztói szektor nem alapvető cikkekből álló ágazata tette ki. Annak ellenére, hogy 2023 első negyedévében a technológiai szektor fellendült, éves szinten összességében 8%-ot esett a piaci tőkeértéke, ami tíz év óta az első csökkenés az ágazatban a piaci kapitalizációt tekintve. Mindemellett tovább növelte részesedését 2023-ban (a 2022-es 27%-ról 28%-ra), így továbbra is az első helyen szerepel a globális 100-as toplistán.

„Elemzésünk széles körű rálátást biztosít a világgazdaságot mozgató aktuális trendekre és a globális részvénytársaságok legjelentősebb dinamikáira. Az elmúlt év kihívásokkal teli piaci körülményei egyértelműen hatással voltak a világ legnagyobb vállalataira is. A legtöbb ágazatban 2023 első negyedévében tapasztalt fellendülés és az európai vállalatok növekedése azonban óvatos optimizmusra ad okot” – kommentálta az eredményeket Polacsek Csaba, a PwC Magyarország Üzleti tanácsadás üzletágának cégtársa.

AZ APPLE MEGTARTOTTA ELSŐ HELYÉT

A 100-as toplistába idén nem került be közvetlen belépő elsődleges nyilvános kibocsátás, azaz Initial Public Offering (IPO) révén, ami összhangban van a globális IPO-piac visszafogott helyzetével. Kilencvenegy vállalat 2022 márciusától megőrizte pozícióját a 2023-as listán – így a rangsorban 2023-ban nagyobb stabilitás tapasztalható, mint az előző évben. Az első öt vállalat – az Apple, a Microsoft, a Saudi Aramco, az Alphabet és az Amazon – sorrendje változatlan maradt, de tíz év óta először mindannyiuk piaci kapitalizációja csökkent, ami a teljes piaci kapitalizáció-csökkenés 50%-át tette ki idén.

PwC Magyarország

AZ ELEMZÉS RŐL

A PwC Global Top 100 listája a legnagyobb tőzsdei vállalatokat a 2023. március 31-i, illetve a korábbi évek azonos időpontjában fennálló, amerikai dollárban kifejezett piaci kapitalizációjuk alapján rangsorolja. Egy vállalat földrajzi helye az az ország vagy régió, ahol a székhelye található. Kína és régiói a következők: Kína szárazföldi része, Hongkong KKT és Tajvan. A világ többi része kategóriába sorolt országok és területek közé tartozik Ausztrália, Kanada, India, Japán, Szaúd-Arábia és Dél-Korea. Az iparági besorolás a Capital IQ jelentés szerint történik. A tőzsdén forgalmazott alapok (ETF-ek) és a zárt végű alapok nem szerepelnek az elemzésben. A rangsor nem veszi figyelembe a devizaárfolyamok változását.



Magyarországon is megnőhet a vállalati visszaélések száma a globális gazdasági lassulás miatt

Egyre több hazai cég lép fel tudatosan a szervezeten belüli korrupció ellen. A világgazdaság lassulása azonban olyan pénzügyi nyomást helyez a vezetőkre és munkatársakra is, ami miatt az etikus működés melletti törekvések ellenére is könnyebben követnek el szabálysértést – mutat rá az EY 53 országban, köztük Magyarországon összesen 5464 munkavállaló és igazgatósági tag bevonásával készült nemzetközi kutatása.

Szigorúbban veszik a munkahelyen az etikai normák betartását az elmúlt két évben a magyar válaszadók harmada (34%) szerint. Tízből kilenc megkérdezett (87%) meg van győződve arról, hogy kollégái becsületesen, minden szabályt betartva végzik munkájukat. A pozitív változás elsősorban a vezetői követelmények (44%) és jogszabályi környezet szigorításának (21%) köszönhető, de az ügyfelek (15%), a közvélemény (15%) és a munkatársak (15%) emelkedő elvárásai is hozzájárultak a javuló trendhez.

Ahogy a világon mindenütt, úgy Magyarországon is komoly nyomás alatt vannak viszont a vezetők és a beosztottak is, hogy a lassuló gazdasági növekedés ellenére is elérjék a kijelölt pénzügyi célokat. Emiatt a hazai válaszadók több mint harmada (39%) úgy véli, hogy megnőhet cégénél a visszaélések kockázata, és hasonló arányban (36%) vannak azok, akik szerint egyes menedzserek a rövid távú haszonszerzés reményében áthágnák az etikai irányelveket.

A nemzetközi trendekhez (31%) hasonlóan, a hazai kutatásban résztvevők közül is sokan (25%) azt tapasztalják, hogy egyenlőtlenség van a visszaélések elbírálásában, és könnyebben elnézik a vezető beosztású kollégáknál az etikátlan viselkedést.

„Bármilyen válságról is legyen szó, egyértelmű, hogy exponenciálisan nő a korrupció kockázata. Ilyen helyzetben a terveket nehezebb teljesíteni, a nyomás emelkedik, az emberek pedig hajlamosabbá válnak a szabálysértésekre. Most kritikusán fontos, hogy minden cégvezető tudatosan lépjen fel az etikus működés mellett, mert egyetlen korrupciós eset elkövetése is beláthatatlan reputációs és anyagi károkat okozhat” – hangsúlyozta Farkas Ádám, az EY felelős üzleti működéssel foglalkozó területének vezetője.

Globálisan a kutatásban résztvevők ötöde (21%) állította, hogy cégénél komolyabb csalás vagy szabálysértés történt az elmúlt két évben, míg idehaza minden tizedik (9%) válaszadó tudott beszámolni ilyen esetről. Világszerte közel minden harmadik (29%), Magyarországon minden hatodik (16%) nyilatkozó jelentett az elmúlt két évben visszaélést közvetlenül a vezetőségnek vagy etikai forródróton keresztül. Azok, akik eltitkoltak egy-egy felfedezett szabálysértést, leggyakrabban munkatársi szolidaritásból (36%) tették vagy azért, mert nem tudták, kihez forduljanak az ügyben (29%).

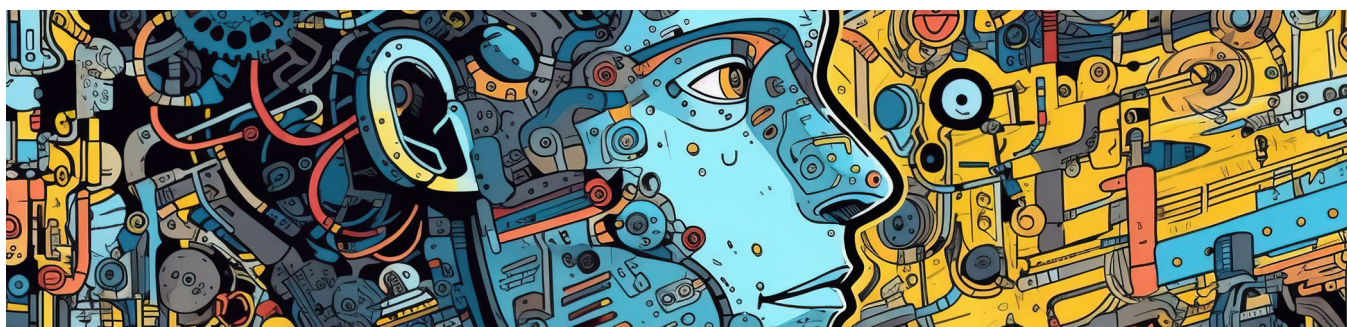
A KUTATÁSRÓL

A 2024-es EY Global Integrity Report világszerte 53 országban, köztük Magyarországon összesen 5464 munkavállaló és igazgatósági tag megkérdezésével vizsgálta az etikus működés feltételeit.

EY Magyarország

Felforgatja a munkaerőpiacot a mesterséges intelligencia

A mesterséges intelligencia (MI) által érintett ágazatokban ugrásszerűen nőtt a termelékenység, az MI-t használó állások egyre nagyobb számban jelennek meg és akár 25%-os bérprémiumot kínálnak – derül ki a PwC Global AI Jobs Barometer felméréséből, mely 15 ország több mint félmilliárd álláshirdetését elemezte.



Azokban az ágazatokban, amelyeket nagy mértékben érint az MI terjedése (vagyis ahol az MI bizonyos feladatok elvégzésére könnyen igénybe vehető) – pénzügyi, informatikai és szakmai szolgáltatási szektor –, majdnem ötszörösére (4,8-szorosára) emelkedett a munka termelékenysége. A jelentésből kiderül, hogy az MI speciális készségeket (mint pl. gépi tanulást) igénylő álláshirdetések száma most hétszer annyi, mint 2012-ben volt, és az MI-készségeket igénylő álláshirdetések száma az összes álláshoz képest 3,5-szer gyorsabban nő.

AZ MI-KÉSZSÉGEKET IGÉNYLŐ MUNKAKÖRÖK JELENTŐS BÉRPRÉMIUMOKAT BIZTOSÍTHATNAK

A felmérésben vizsgált öt legnagyobb munkaerőpiacon, amelyről rendelkezésre állnak béradatok (Amerikai Egyesült Államok, Egyesült Királyság, Kanada, Ausztrália és Szingapúr), az MI speciális készségeket igénylő munkakörökben jelentős (az USA-ban átlagosan 25%-os) bérprémium érhető el, ami jól mutatja, hogy milyen értéket képvisel ez a tudás az érintett vállalkozások számára. Az iparágakat tekintve (az USA-ban például) ez könyvelők esetében 18%-ot, pénzügyi elemzőknél 33%-ot, értékesítési és marketing vezetőknél 43%-ot, ügyvédek esetében pedig 49%-ot jelenthet.

Miközben számos kérdés vetődik fel azzal kapcsolatban, hogy a technológia a munkahelyek biztonságától a vállalkozások hosszú távú

életképességéig milyen hatást gyakorol az üzletmenet valamennyi területére, a felmérés az MI által leginkább érintett ágazatok dolgozói számára nyújtott pozitív fejleményeket hangsúlyozza. A mesterséges intelligencia használatához szükséges készségekkel rendelkező munkavállalók ugyanis produktívabbak és értékesebbek, ami növekvő jóléthez vezet mind az egyén, mind az adott ország gazdasága számára. A múltbeli technológiai forradalmakhoz (pl. elektromosság, számítógépek elterjedése) hasonlóan az MI a munkavállalók sikerességéhez szükséges képességekben hoz változást, és az új helyzethez jól alkalmazkodók számára rengeteg lehetőséget nyithat.

A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA TÉRHOÓDÍTÁSA A TUDÁSALAPÚ MUNKÁRA ÉPÜLŐ ÁGAZATOKBAN

A leggyorsabb növekedés az MI-készségeket igénylő munkakörök arányában a tudásalapú munkára épülő ágazatokban tapasztalható. Ide tartoznak a pénzügyi szolgáltatások (ahol más ágazatokhoz képest 2,8-szor nagyobb a mesterséges intelligenciát igénylő munkakörök aránya), a szakmai szolgáltatások (3-szor magasabb aránnyal), valamint az információs és kommunikációs ágazat (5-ször magasabb aránnyal).

Reguly Márta, a PwC Magyarország HR tanácsadási csapatának vezetője az MI munkaerőpiaci transzformációra gyakorolt hatását emeli ki. „Az új technológiák terén szakértelemmel

A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA KORSZAKÁBA LÉP AZ AUDIT

Valódi forradalmat indít a pénzügyi jelentéstétel és a könyvvizsgálat területén a mesterséges intelligencia: a vállalatok csaknem háromnegyede valamilyen szinten már most is alkalmazza ezt pénzügyi beszámoló elkészítéséhez, és ez az arány három éven belül 99 százalékra emelkedik majd – derül ki a KPMG legújabb kutatásából. A könyvvizsgálói, adó és tanácsadási szolgáltatók globális szervezetének kutatásában pénzügyi beszámoló vezetőket kérdeztek – 10 országban 1800-at hat iparágból – arról, hogy a mesterséges intelligencia (AI) bevezetése a pénzügyi funkcióba milyen hatással van és milyen elvárásokat támaszt a külső könyvvizsgálókkal szemben.

A FELMÉRÉSRŐL

A PwC Global AI Jobs Barometer felmérése 15 ország, amelyek együttesen a globális GDP több mint 30%-át teszik ki, félmilliárd álláshirdetése alapján vizsgálja az MI munkahelyekre, készségekre, bérekre és termelékenységére gyakorolt hatását. Az elmúlt évtized és számos ágazat adatait elemelve a jelentés többek között a mesterséges intelligencia munkapiaci térhódításával, a bérpremiumpokkal és a betöltetlen állások arányával kapcsolatban nyújt betekintést.

rendelkező munkavállalók és szervezetek óriási versenyelőnyre tehetnek szert. A toborzás készségalapú megközelítése, illetve a munkaerő továbbképzésébe történő folyamatos befektetés a hosszú távú siker kulcsa. Az átállás nem csak az IT szakértőkön fog múlni, hanem elsősorban a HR-en: a megfelelő készségek kialakítása, a motiválás az új eszközök használatára, az alkalmazkodó képességet és rezilienciát hangsúlyozó vállalati kultúra mind elengedhetetlen az MI által dominált világban való hatékony működéshez.” – hangsúlyozza a szakember.

NINCS VISSZAÚT A KORÁBBI MUNKA-ERŐPIACOKHOZ: A KÉSZSÉGFEJLESZTÉS ELENGEDHETETLEN

Az MI által leginkább érintett szakmákban még fokozottabban érvényes, hogy a munkavállalóknak folyamatosan új készségeket kell felmutatniuk ahhoz, hogy szakmájukban relevánsak maradjanak. Ezeknél az álláshirdetéseknél ugyanis 25%-kal gyorsabb ütemben maradnak el a régi és jelennek meg az új elvárt készségek, mint az

MI által kevésbé érintett foglalkozásokban. A PwC 27. Globális Vezérigazgatói Felmérése szerint a vezérigazgatók 69%-a számít arra, hogy az MI új készségeket fog igényelni a munkavállalóitól, és 87% azon cégvezetők aránya, akik már alkalmazzák a mesterséges intelligenciát.

„Az MI sokkal többet kínál a hatékonyság fokozásánál. Az ügyfelekkel folytatott munkánk során azt látjuk, hogy a vállalatok a munkavállalóik által nyújtott értéket növelik az MI segítségével” – hívja fel a figyelmet Kerekes Antal, a PwC üzleti tanácsadásért felelős cégtársa. „Az egyes szakmákat érintő munkaerőhiány kezelésére is eszközt nyújt a mesterséges intelligencia. Az ügyfélszolgálat vagy az adatelemzés egyes lépéseinek gépi kiváltásával a humán munkaerőt olyan feladatokra lehet összpontosítani, mint az innováció vagy az ügyfélélmény fejlesztése. Ha javítani tudjuk a teljesítőképességünket, korlátlan lehetőség áll nyitva azon szervezetek és emberek előtt, akik készek befektetni a tanulásba és a technológia alkalmazásába.” – tette hozzá a szakember.

PwC Magyarország

IVSZ: még nem használják elegendően a felhőtechnológiát Magyarországon

A felhőtechnológia annak ellenére nem elég elterjedt Magyarországon, hogy bevezetése számokkal alátámasztott gazdasági és versenyképességi előnyökkel jár – állapította meg a tanulmánya alapján az IVSZ – Digitális Vállalkozások Szövetsége.

Az IVSZ a Felhőtechnológiák Magyarországon – gazdasági hatástanulmány című kiadványában a Deloitte és a BellResearch közreműködésével térképezte fel a felhőalapú számítástechnika hazai elterjedtségét az európai parlamenti választások után, közvetlenül Magyarország EU-tanácsi elnöksége előtt.

A közleményben felidézték, hogy az évente publikált Digital Decade uniós kutatás 2023-as eredményei alapján Magyarországon a felhőt használó cégek aránya 44,9 százalék, alig kevesebb a 45,2 százalékos uniós átlagnál. Azt azonban, hogy a felhőtechnológiák használata Magyarországon tömegesen és gyorsan terjedne, a most megjelent hatástanulmány eredményei nem támasztják alá, inkább az jellemző, hogy a nagyobb létszámú vállalatok magasabb arányban használnak felhőtechnológiákat, mint a kisebbek – idézi

az MTI az IVSZ megállapítását.

Míg az 1-9 dolgozót alkalmazó vállalatok 34,9 százaléka, addig a 250-nél több munkatársat foglalkoztató magyarországi vállalatok 81,7 százaléka felhőhasználó. A hazai vállalatok 63 százaléka azonban egyáltalán nem vesz igénybe felhőtechnológiát – ismerteti a tanulmány. Ágazatokat tekintve a szállításban és raktározásban a cégek 55,1 százaléka, a pénzügyi és szolgáltatási szektorban pedig 37,7 százaléka használ felhőtechnológiát, a mezőgazdaságban és a bányászatban ugyanakkor 28 százaléka.

A legjelentősebb gátló tényezők a kompetenciahiány, a megértéshelyi hiányosságok, az adatbiztonsági aggályok, a költségvetési korlátok, a szabályozási nehézségek és a szerződéses kötelezettségek.

A tanulmány szerzői szerint nemzetgazdasági szempontból is stratégiai jelentőségű a felhőhasználat ösztönzése: az ilyen

szolgáltatásokat használó magyar vállalatok egy foglalkoztatottra jutó fajlagos éves árbevétele közel 2,4 millió forinttal magasabb az ilyen szolgáltatásokat igénybe nem vevő versenytársaikénál. Ez alapján a felhőhasználat további felfutása a következő 10 évben évente átlagosan 1,7-2,7 százalékkal járul hozzá a magyar GDP-hez (a 2023-as értékre vetítve) annak függvényében, hogy a kormányzati hozzáállás semleges vagy támogató a felhőhöz. A két érték közötti különbség a 10 év alatt mintegy 7000 milliárd forint GDP-többletet jelent.

A mesterséges intelligencia (MI) és a felhőtechnológia együttes alkalmazása olyan gazdasági és üzleti feltételeket teremti, amelyek miatt indokolt fejlesztésük összehangolása, a gépi tanulás felhőtechnológiával kombinálva gyors és nagy skálájú innovációt jelent – írja az MTI az IVSZ közleményét ismertetve.

Ideiglenes bizottsági megállapítás:

Kínában tisztességtelen támogatásban részesülnek az elektromos járművek értékláncai

Folyamatban lévő vizsgálata keretében a Bizottság ideiglenesen megállapította, hogy az akkumulátoros elektromos járművek kínai értéklánca tisztességtelen támogatásban részesül, és emiatt gazdasági kár veszélye fenyegeti az ilyen járművek uniós gyártóit. A vizsgálat arra is kiterjedt, hogy az intézkedések várhatóan milyen következményekkel és hatásokkal járnak az akkumulátoros elektromos járművek uniós importőrei, használói és vásárlói szempontjából.

A Bizottság felvette a kapcsolatot a kínai hatóságokkal, hogy megvitassa velük a megállapításokat, és feltérképezzék az azonosított problémák WTO-kompatibilis megoldásának lehetséges módjait.

Ebben az összefüggésben a Bizottság előzetesen nyilvánosságra hozta, hogy milyen mértékű ideiglenes kiegyenlítő vámot vetne ki az akkumulátoros elektromos járművek Kínából érkező behozatalára. Amennyiben a kínai hatóságokkal folytatott megbeszélések nem vezetnek hatékony megoldáshoz, az ideiglenes kiegyenlítő vámok (az egyes tagállamok vámhatóságai által meghatározandó formájú) biztosíték útján július 4-től kerülnének bevezetésre. Beszédésükre csak akkor kerülne sor, amennyiben és amikor végleges vámok kerülnek kivetésre.

A mintában szereplő három kínai gyártóra a Bizottság az alábbi mértékben vetne ki egyedi vámot:

- BYD: 17,4 %;
- Geely: 20 %; valamint
- SAIC: 38,1 %.

A vizsgálatban együttműködő, de a mintába fel nem vett egyéb kínai gyártókra 21 %-os súlyozott átlagos vámtétel vonatkozna. Az összes

többi, a vizsgálatban együtt nem működő kínai gyártóra 38,1 %-os maradékvám lenne alkalmazandó.

Mint ismeretes, 2023. október 4-én a Bizottság hivatalos szubvencióellenes vizsgálatot indított a Kínából származó akkumulátoros elektromos személygépjárművek behozatalára vonatkozóan. Az eljárást a Bizottság hivatalból indította meg. Az eljárást minden esetben le kell zárni annak megindításától számított legfeljebb 13 hónapon belül. A Bizottság ideiglenes kiegyenlítő vámok alkalmazását az eljárás megindításától számított 9 hónapon belül (azaz legkésőbb július 4-ig) jelentheti be. A végleges intézkedéseket az ideiglenes vámok kivetését követő négy hónapon belül kell bevezetni.

Egy Kínában működő akkumulátoros elektromosjármű-gyártó – a Tesla – kérelme alapján a végleges szakaszban egyedileg kiszámított vámtételben részesülhet. Bármely más, a végső mintába fel nem vett kínai gyártó vállalat, amely egyedi helyzetének vizsgálatát kéri, a szubvencióellenes alaprendelettel összhangban közvetlenül a végleges intézkedések bevezetését követően (azaz az eljárás megindítása után 13 hónappal) gyorsított felülvizsgálatot kérhet. A

TÁRGYALÁSOK KEZDŐDHETNEK

A Bizottság felvette a kapcsolatot a kínai hatóságokkal, hogy megvitassa velük a megállapításokat, és feltérképezzék az azonosított problémák WTO-kompatibilis megoldásának lehetséges módjait. A mintában szereplő vállalatok egyénileg kaptak információt a rájuk vonatkozó számításokról, és lehetőségük van észrevételeket tenni azok pontosságával kapcsolatban.



felülvizsgálat lefolytatásának határideje 9 hónap.

Bármely ilyen intézkedés bevezetése előtt minden érdekelt felet (beleértve az uniós gyártókat, importőröket és exportőröket és az azokat képviselő szervezeteket, a kínai exportáló gyártókat és az azokat képviselő szervezeteket, valamint a származási és/vagy exportáló országot, azaz Kínát), és az uniós tagállamokat is tájékoztatni kell az ideiglenes vámok tervezett mértékéről, összhangban az uniós szubvencióellenes alaprendeletben meghatározott

eljárásokkal. Ezek az információk a Bizottság honlapján is elérhetők.

A mintában szereplő vállalatok egyénileg kaptak információt a rájuk vonatkozó számításokról, és lehetőségük van észrevételeket tenni azok pontosságával kapcsolatban. Amennyiben az esetleges észrevételek megfelelő súlyú ellenbizonyítást tartalmaznak, a Bizottság az uniós joggal összhangban felülvizsgálhatja számítását.

*Európai Bizottság
magyarországi képviselete*

Az EU elfogadta a természet helyreállításáról szóló jogszabályt

Az Európai Unió Környezetvédelmi Tanácsa luxembourgi ülésén elfogadta a természet helyreállításáról szóló rendeletet, a jogszabály intézkedéseket vezet be annak érdekében, hogy 2030-ig az EU szárazföldi és tengeri területeinek legalább 20 százalékát, 2050-ig pedig lehetőleg valamennyi ökoszisztémát helyreállítsák, illetve megakadályozzák az élőhelyek romlását.

Arendelet jogilag kötelező erejű célokat és kötelezettségeket határoz meg a természet helyreállítására vonatkozóan a szá-

razföldtől a tengeri, édesvízi és városi ökoszisztémákig. Célja az éghajlatváltozás és a természeti katasztrófák hatásainak enyhítése

– idézi az MTI a közleményt.

A rendelet számos szárazföldi, part menti és édesvízi, erdős, mezőgazdasági és városi ökoszisztémára terjed ki, beleértve a vizes élőhelyeket, gyepterületeket, erdőket, folyókat és tavakat, valamint a tengeri ökoszisztémákat, beleértve a tengeri fűvet, valamint a szivacs- és korallágyakat. Nem írja elő ugyanakkor új védett területek létrehozását az Európai Unióban, és nem gátolja a megújulóenergia-infrastruktúra fejlesztését, mivel a jogszabály hangsúlyozza, hogy az ilyen létesítmények túlnyomórészt közérdekűek.

A tagállamok 2030-ig prioritásként kezelik a Natura 2000 területeket a helyreállítási intézkedések végrehajtása során – írja a közlemény. Az új jogszabály hozzá fog járulni az EU nemzetközi kötelezettségvállalásainak teljesítéséhez, különös tekintettel az ENSZ biológiai sokféleséggel kapcsolatos globális keretére.

Az uniós tanács közölte: mivel az elmúlt évtizedekben a vadon élő beporzók bősége

és sokfélesége drámaian csökkent Európában, a rendelet konkrét követelményeket vezet be a beporzópopulációk csökkenésének legkésőbb 2030-ig történő visszafordítására irányuló intézkedésekre vonatkozóan.

Cél továbbá az erdei madarak populációjának növelése, valamint annak biztosítása, hogy 2030 végéig ne csökkenjenek a városi zöldterületek és a lakott területeken található fák lombkorona-fedettsége. A tagállamoknak uniós szinten legalább hárommilliárd további fát kell ültetniük.

Annak érdekében pedig, hogy 2030-ra legalább 25 ezer kilométer hosszúságú folyószakaszokat szabad folyású folyóvá alakítsanak, a tagállamoknak intézkedéseket kell hozniuk a felszíni vizek összekapcsolhatóságát gátló, ember alkotta akadályok felszámolására.

A rendelet kihirdetését követően azonnal hatályba lép, valamennyi tagállamban közvetlenül alkalmazandóvá válik – idézi az MTI a közleményt.

JÖN A NETTÓ NULLA KIBOCSÁTÁSÚ IPARRÓL SZÓLÓ JOGSZABÁLY

Az Európai Unió Tanácsa véglegesen jóváhagyta a nettó nulla kibocsátású iparról szóló jogszabályt, amelynek célja az, hogy az EU belső piaca alkalmas legyen megvalósítani az ipar szén-dioxid-mentességét.



Európai Számvevőszék: az EU-nak meg kell szilárdítania a földgáz megfizethetőségi keretét

Annak tanulságaira építve, hogy az Oroszországból származó, az Európai Unió teljes földgázimportjának mintegy 45 százalékát kitevő földgázimport gyors, az ukrajnai háború miatti kivezetése ellátási krízist, majd megfizethetőségi válságot eredményezett, az uniónak meg kell szilárdítania a földgáz megfizethetőségi keretét – jelentette be az Európai Unió luxembourgi székhelyű számvevőszéke.

Az Európai Számvevőszék jelentése emlékeztetett, az Oroszországból származó földgáz importjának kivezetésével 2022 augusztusában a nagykereskedelmi gázárak 339 euró/MWh csúcsot értek el, szemben a 2021. augusztusi 51 euróval írja az MTI.

Noha a gáz ára magasba szökött, ami tetemes költségeket rótt a családokra és a vállalkozásokra, jelentős földgázhiány nem lépett fel. Teljesült a gáztárolók uniós szintű feltöltöttségére vonatkozó kötelezettség is, sőt sikerült túllépni a 90 százalékos célértéket, ez azonban csak a válság előtti

szokásos feltöltési szintnek felel meg – hívták fel a figyelmet.

A jövőre vonatkozóan a számvevők arra figyelmeztettek, hogy sok tagállam még mindig vonakodik a kétoldalú szolidaritási megállapodások megkötésétől. Egyes uniós országok még azt is el tudnák képzelni, hogy vészhelyzet esetén ne adjanak át földgázt a szomszédaiknak – írták.

Végezetül rámutattak, hogy elégtelen az előrehaladás a szén-dioxid-leválasztás és -tárolás (CCUS) terén, és ez hosszú távon veszélyeztetheti az ellátás biztonságát. Tekintettel az EU éghajlat-politikai céljaira,

különösen arra, hogy 2050-re nulla nettó kibocsátású legyen a kontinens, az ellátásbiztonság terén egyre fontosabb lesz, hogy sikerüljön csökkenteni a földgázfogyasztásból származó szén-dioxid-kibocsátást. Elmondták, eddig négy kereskedelmi CCUS-projekt működik az unióban, amelyek együttesen akár évi 1,5 millió tonna szén-dioxidot is leköthetnek. Ez azonban kevésnek bizonyul ahhoz képest, hogy az EU éghajlat-politikai céljainak eléréséhez a CCUS révén 2050-ig minden évben 450 millió tonna szén-dioxidot kell megkötni – idézi az MTI az Európai Számvevőszék az jelentését.

Európai felmérés: az európaiak pozitívan viszonyulnak az elektromos autókhoz

Pozitív az akkumulátoros elektromos autók megítélése az Európai Unióban, az árakkal kapcsolatos aggályok ellenére a nem elektromos autót használók 57 százaléka fontolgatja, hogy elektromos járműre vált – derült ki az Alternatív Üzemanyagok Európai Megfigyelőközpontja (EAFO) által készített, tizenkét uniós tagállamra kiterjedő felmérésből.

Az Európai Bizottság közleménye szerint a megkérdezettek az éghajlati előnyöket és a költséghatékonyt emelték ki az akkumulátoros elektromos járművek fő pozitívumaként.

Az ár továbbra is jelentős gátló tényező; a válaszadók csaknem kétharmada szerint jelent problémát. Egyharmaduk azonban így is tervezi, hogy öt éven belül elektromos autót vásárol.

A felmérés szerint – amely Belgium, Dánia, Franciaország, Németország, Magyarország, Olaszország, Litvánia, Luxemburg, Hollandia, Szlovénia, Spanyolország és Svédország állampolgárainak véleményét összegezte – Magyarországon az egyik legmagasabb azok aránya, akik rövid, közép- vagy hosszabb távon beruháznának elektromos autóra; arányuk 67 százalék. A magyar válaszadók szerint az akkumulátoros elektromos autók legfontosabb előnyét a

vezetési jellemzők jelentik. Például az, hogy az autók csendesek, kényelmesek, majd a használat gazdaságossága, valamint azon egészségügyi előnyök, hogy nincs kipufogógázként kibocsátott szennyező anyag. Legnagyobb hátrányként a magyar válaszadók is az árat jelölték meg.

A brüsszeli közlemény kiemelte, az EU azon kötelezettségvállalása, hogy az európai zöld megállapodásban és a fenntartható és intelligens mobilitási stratégiában foglaltaknak megfelelően 2050-re 90 százalékkal csökkenti a közlekedésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátást, összhangban van a felmérésből kiolvasható elektromosautó-vásárlásra vonatkozó tendenciával, és hangsúlyossá teszi a kibocsátásmentes járművek szerepét. Az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájáról szóló új rendelet (AFIR) az egész EU-ban lendületet ad a felhasználóbarát nyilvános töltőinfrastruktúra kiépítésének – ismerteti az MTI a felmérést.

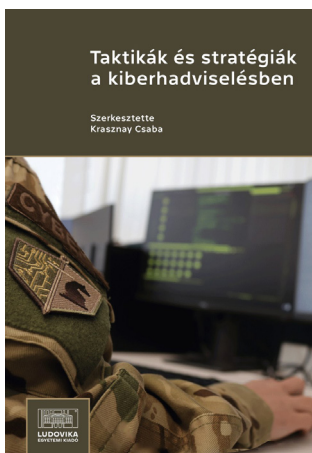
Taktikák és stratégiák a kiberhadviselésben

Kibertámadás, kiberbűnözés, kiberkémkedés, kiberfizikai rendszeren keresztül pusztítás, és katonai műveletek, azaz kiberhadviselés. „Az államok katonai műveleteik során mind a négy fajtát felhasználják. Könyvünk célja, hogy áttekintsük a kiberhadviselés ismert történetét, és a nyilvánosság számára is megismerhető, mérvadó források segítségével, kritikus elemzéssel bemutassuk az államok által használt kiberműveleti eszköztárat” – olvasható a könyv bevezetőjében.

A kibertámadások a modern idők termékei, sunyi, alattomos eszköztárral, amely csak a hatásai révén fedi fel magát. Zsarolóvírusok, kibernetikus vezérlésű eszközök, rendszerek megtámadása, informatikai rendszerek megbénítása – látjuk, halljuk. Már választáson is gyakori kardinális kérdéssé vált, hogy azokat külső erők kibereszközökkel meghekkelték, így juttatva pozícióba a maguk embereit.

A kötet tudományos igényű és alaposságú tanulmányokkal mutatja be a mindinkább létfontosságú téma különféle területeit. (Exponenciálisan növekvő jelentőségét illetően elég a szomszédban dúló háborúban betöltött, kulcsfontosságú szerepére gondolnunk.) Ezek a következők:

- A kiberhadviselés fogalma, nemzetközi jogi háttere, történeti áttekintése
- A kibertéri műveletek fejlődése: a számítógéphálózati műveletektől a kibertéri befolyásolásig
- Elrettentés a kibertérben: elérhető cél vagy ábránd?
- Hírszerzés a kibertérben
- A proxycsoportok alkalmazásának taktikája: a hacktivisták
- Magánbiztonsági vállalatok szerepe az állami műveletekben
- Nyomásgyakorlás a kritikus információs infrastruktúrák támadásán keresztül – A Digital Pearl Harbortól a digitális ökoszisztéma teljes támadásáig
- Az ellátási láncok támadása, azaz mi történik, ha már a nyomtatott áramkör sem megbízható?
- A katonai információs rendszerek elleni műveletek – az informatikai megsemmisítés a valós szőnyegbombázástól a precíziós malware-ig
- Nemzeti kiberhadviselési stratégiák, végrehajtó szervezetek
- Szövetségi stratégiák – Az EU–NATO-együttműködés



Krasznay Csaba (szerk.):

TAKTIKÁK ÉS STRATÉGIÁK A KIBERHADVISELÉSBEN

Ludovika Egyetemi Kiadó, 2023

- Lehetőségek a magyar kiberműveleti képességek fejlesztésére
- Következtetések a következő évtizedre

Mindegyik téma szó szerint életbevágó, s az informatikai és hírközlési tudományok és technológiák fejlődésével mindinkább az lesz. Az »új időknek új háborúját« illetően a mindannyiunkat leginkább érintő, utolsó tanulmány helyzetképéből idézünk: „Az utóbbi évtizedekben azt láthattuk, hogy a nagyhatalmi verseny egyre inkább magában foglalja a rivális államok közötti kibertevékenységeket is abban a kibertérben, amelyben a háború törvényei tisztázatlanok. Költőinek tűnő kérdés: egyáltalán érdekelt-e bármelyik fél a kiberhadviselés szabályozásában? Nem véletlenül fogalmazott úgy Barack Obama 2015-ben, hogy a kibertér jelenleg egyfajta vadnyugat.

A kibertér nemcsak felforgatta a politikai határokat, hanem megrendítette az államok számára keret adó vesztfáliai rendszer gyökereit is. A földrajzi határok hiánya és a látszólagos átláthatatlanság a hadviselés ezen ötödik területén lehetővé tette, hogy a rosszindulatú nem állami szereplők sokasága biztonsági fenyegetésként legyen jelen. Ebben a térben a hírszerzés és az adatlopás láthatatlan, az információs kampányokat nem mindig lehet azonosítani, és gyakran a szabotázs sem különböztethető meg a balesetektől. A kibertérben kialakuló új konfliktusok sohasem fognak hasonlítani a múltbéli vagy a jelenlegi konfliktusokra. Olyan időket élünk, amikor azt sem tudjuk, hogy mikor kezdődik, és mikor végződik egy kibertámadás, béke van-e, vagy virtuális háború zajlik...” A kiberfegyverek annyiban sokkal veszélyesebbek a nukleárisoknál is, hogy utóbbiakhoz különleges, nehezen beszerezhető anyagok kellenek, kibertámadáshoz viszont elég lehet egy vagy több informatikai zseni is...

Dr. Osman Péter

A tökéletesség csapdája

„Nem kérünk, Uram, hogy tökéletessé tegy bennünket, csak segíts enélkül is elégedett, boldog lenni!” S már az is elég, ha felismerjük: „csalfa, vak remény” elérni a tökéletességet, s az erre fordított befektetéseink – idő, energia, pénz, élet – megtérülése a híres S-görbe szerint alakul: kezdeti erőteljes emelkedés után mind kevesebb eredménytöbblet. E könyv arra tanít, miként lehetünk tökéletesség nélkül boldogak.

Idézet Penguin ajánlójából:

„Egyike a Bloomberg »2023 legjobb könyve« választásának. »Curran, a világ vezető szakértője a perfekcionizmus témakörében, megírta a meghatározó könyvet arról, miért növekszik világunkban a perfekcionizmus, miként rombolja életünket, és mit tehetünk, hogy megállítsuk. Ha retteg a kudarcától, emészt magát a botlásai miatt, vagy mert úgy érzi, nem elég jó, akkor ez kötelező olvasmány Önnek – Adam Grant» (Grant 7 éve a világhírű Wharton School legmagasabbán értékelt professzora, hat New York Times #1 gazdasági bestseller könyv szerzője.)

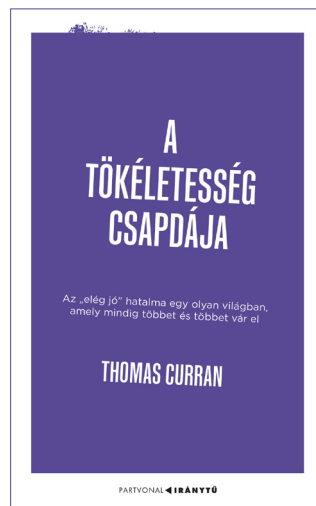
Curran, a London School of Economics nagyra becsült professzora bizonyítékok széles választékát gyűjtötte össze, s azok alapján javasolja a gondolkodásmód átalakítását, valamint egy szélesebb, társadalmi változtatást. A perfekcionizmus paradox hatásait kutatja mindenben, a teljesítménytől a társadalmi és pénzügyi egyenlőtlenségig, és megmutatja, egyénként mit tehetünk, hogy ellenálljunk a modern idők tökéletességre kényszerítő nyomásának, és miként hozhatunk létre olyan kultúrát, amely ünnepli a tökéletlenség örömét.

Ha valaha is érezte úgy, elborítja a lélekromboló nyomás, hogy többért versenyezzék, vagy a legjobb legyen, ez a könyv Önhöz szól. Tanulja meg rangsorolni, mi igazán fontos, magáévá téve az „elég jó” erejét az életében.”

Curranról, saját honlapjáról: „A perfekcionizmusról szóló TED-előadását már több mint 3 millióan nézték meg. Kutatásait a média is bemutatta, a Harvard Business Review-tól a New Scientistig és a CNN-ig, ő pedig sok televíziós és rádiós programban szerepelt.”

A könyv mondandójáról a könyvből:

„Nyugaton mindnyájan olyan kultúrában élünk, amelyet perfekcionista elképzelések szőnek át, s válogatás nélkül hálózza be az em-



Thomas Curran:

A TÖKÉLETESSÉG CSAPDÁJA

Az „elég jó” hatalma egy olyan világban, amely mindig többet és többet vár el

Partvonal Könyvkiadó, 2024

bereket. Minden részlete azt sulykolja belénk, csak akkor élhetünk boldog és sikeres életet, ha tökéletesek vagyunk. A perfekcionizmus beférkőzik a lelkünkbe, és átveszi felettünk az irányítást, s hiába az ebből eredő rossz közérzetünk, egyszerűen nem bírunk leállni, egyre csak hajtjuk magunkat.

Hajtóerejét leginkább az adja, hogy idealizáljuk a munkát, a vagyont, a társadalmi státuszt, a 'boldog életet': megszállottan hajszoljuk a folytonos előrelépést és gyarapodást, bármi is legyen az ára. Szinte belefulladunk a »soha nem elég« iszapjába, miközben a tökéletességért kepesztünk. A lelkünk mélyén azonban tudjuk, hogy a létezésünknek nem ez a normális és természetes módja. Mindezek ellenére viseljük a terhet, mert rettentően nehéz kiszállni és elfogadni a csodálatos, ugyanakkor tökéletlen énünket, különösen, ha ez azt jelenti, hogy teljesen másként kell értelmeznünk a világban való létezésünket.”

„Könyvemem egyetlen fő üzenet vonult végig: a perfekcionizmus egy olyan gazdasági berendezkedés meghatározó gondolkodásmódja, amely mindenáron arra ösztönzi az embert, hogy lépje túl a saját teljesítőképességének a határait. Ez az alapgondolat köti össze a tizenhárom fejezetet, amelyekből megtudhatja az olvasó, valójában mi a perfekcionizmus, hogyan hat ránk, milyen gyorsan terjed, miért terjed, mit tehetünk, hogy kivonjuk magunkat a hatása alól.

Remélem, kedves Olvasó, hogy könyvem segítségével jobban megismerheti önmagát és a világot, amelyben élünk. Hogy ezzel a tudással felfegyverkezve végre megtapasztalhatja azt a kivételes boldogságot, amely abból fakad, hogy elfogadja önmagát és a tökéletlenségét, az emberi természet természetes velejáróját.”

Dr. Osman Péter